

بررسی مدیریت تقاضای آب در جهت پایداری منابع آب

(مطالعه موردی شهرستان ایزده)

کیوان سیفی، محقق موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی (مرکز ورامین) Email: keyvanseyfi@yahoo.com

ورامین بلوار شهید قدوسی مرکز تحقیقات کشاورزی- بخش تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی

محمد هادی نظری فر، کارشناس آموزشی و پژوهشی دانشگاه تهران - پردیس

ابوریحان Email: sanetoos_co@yahoo.com

مجید رشیدی، محقق موسسه تحقیقات فنی و مهندسی کشاورزی (مرکز ورامین)

رضوانه مومنی، دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه تهران - پردیس ابوریحان

چکیده

سازماندهی مناسب و تنظیم الگوی مصرف آب توسط مدیریت تقاضا به صورت پایدار، راهگشای تعدیل در اتلاف آب است. کارایی مصرف و تخصیص آب از مولفه های اصلی مدیریت تقاضای آب است، افزایش کارایی مصرف آب به مفهوم افزایش تولید یا کیفیت خدمات معینی بدون استفاده از آب بیشتر می باشد. اهداف مدیریت تقاضا به مفهوم جامع آن زمانی محقق می شود که کارایی مصرف و کارایی تخصیص آب در کنار یکدیگر ارتقاء یابد. در این مقاله مدیریت تقاضا و مصرف آب حوضه رودخانه پل آبدوغ واقع در شهرستان ایزده مورد بررسی قرار گرفت. حوضه مذکور، با توجه به کمبود آب و مهاجرت کشاورزان منطقه مورد مطالعه انتخاب گردید. از آنجا که مدیریت تقاضا دارای پارامترهای پیچیده ای است جهت تاثیر پارامترهای مهم در تخصیص آب و کارایی مصرف آب از مدل WEAP استفاده گردید.

بر اساس پنج سناریوی مدیریت تقاضا وضعیت آب مصرفی حوضه مذکور مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. سناریوهای تقاضا تحت تاثیر دو پارامتر افزایش سطح کشت و ثابت ماندن سطح کشت تا سال ۲۰۲۱ (۱۴۰۰.ش) مورد ارزیابی قرار گرفتند. سناریوهای تقاضای آب شامل آبیاری قطره ای محصولات باغی- آبیاری بارانی محصولات زراعی- قطره ای و بارانی- قطره ای، بارانی و شرب- قطره ای، بارانی به همراه تغییر کشت می- باشند. نتایج نشان داد که با افزایش سطح زیر کشت به هیچ وجه آبیاری سطحی صورت نگیرد و از سناریوی قطره ای و بارانی و یا قطره ای، بارانی به همراه تغییر کشت استفاده شود.

کلید واژه ها: مدیریت تقاضا، تخصیص آب، WEAP.